

Aquest és un dels principals textos del Molt Honorable Josep Tarradellas i Joan en retornar de l'exili. Després de gairebé quaranta anys de dictadura i després de celebrar-se les primeres eleccions democràtiques, que van atorgar un gran triomf a les forces progressistes i catalanistes, el president del govern espanyol, Adolfo Suárez -d'acord amb aquestes forces guanyadores a Catalunya- acordaren el retorn del president a l'exili i la recuperació de les institucions d'autogovern.

El seu és un missatge al conjunt de la ciutadania, sense cap mena d'exclusió. Un discurs integrador i que reconeix les diferents sensibilitats que conformen Catalunya. És un text d'esperança i d'unitat, de concòrdia i de solidaritat.

Les seves paraules, pronunciades al Saló Sant Jordi del Palau de la Generalitat davant del president Suárez, prenen ara i avui un gran valor.

DISCURS DEL PRESIDENT TARRADELLAS EN LA SEVA PRESA DE POSSESSIÓ

Excel·lentíssim senyor president del govern;

Senyors;

Amb aquest acte tanquem un llarg parèntesi: el d'un període històric en què no ha estat possible que un president de la Generalitat de Catalunya prengués possessió del seu càrrec en aquest històric palau. Aquest fet invita a una reflexió sobre el significat d'institució en la història de Catalunya.

Aquesta història es confon amb la seva Generalitat, que ha fet possible el manteniment de la seva personalitat política dintre unitats més àmplies.

A través de la Generalitat s'ha anat construint el dret públic de Catalunya, del qual, des de la seva etapa medieval, podem destacar en primer lloc el sentiment de llibertat i, juntament amb aquest, el de lleialtat. L'un no es pot comprendre sense l'altre. Els catalans han estat sempre – des de la seva formació com a poble – fidels al sentit de la llibertat: la seva i la d'altres pobles d'Espanya. Respectada la seva llibertat, Catalunya ha sabut correspondre amb lleialtat. Per això, Pere III, en albirar terres catalanes procedents dels seus altres reialments, podia exclamar: “Oh, terra beneïda poblada de lleialtat”.

La segona aportació catalana durant la Generalitat medieval fou la idea del pactisme. Pacte, en primer lloc, entre el poble i el seu príncep. Un clàssic del pensament polític català, Francesc Eiximenis, assenyalava que la “fidelitat” és sobiranament necessària per al bon establiment de la cosa pública.

El meu malaguanyat amic, el professor Vicens Vives, ens convidava a meditar sobre aquest sentiment pactista de la nostra mentalitat que significa fugir de les abstraccions, apropar-se a la realitat de la vida humana i establir la més estreta responsabilitat col·lectiva i individual en el tracte de la cosa pública.

Catalunya no va abandonar mai, ni tan sols en les pitjors circumstàncies, la voluntat d'autogovernar-se. Creada la Mancomunitat sota la presidència de Prat de la Riba i restaurada la Generalitat sota les presidències de Francesc Macià i de Lluís Companys, va demostrar la seva capacitat per a autogovernar-se i ho feu en un sentit modern i eficaç de la funció pública.

Aquesta voluntat d'autogovern, tenaçment reivindicada pel poble de Catalunya, i el manteniment de la continuïtat històrica de la institució, em va permetre formular una proposta vàlida i viable que s'ha concretat en aquest restabliment de la Generalitat. Aquest restabliment que he propugnat en tot moment, interpretant la fidelitat del poble de Catalunya a les seves institucions, s'ha vist secundat per la voluntat expressada en les eleccions del 15 de juny i en la commemoració de l'11 de setembre, i per la comprensió de sa majestat el rei i del seu govern.

He volgut en aquest acte recapitular el nostre passat de llibertat, de lleialtat i d'esperit de pacte, perquè ens ha fet grans a Espanya i ens ha agermanat amb els seus pobles i els seus anhels.

A aquestes idees que sorgeixen del discórrer de la història, hi vull afegir les que crec que haurien d'inspirar la nostra actuació en el futur: la unitat del poble de Catalunya i l'arrelament de la democràcia a Espanya.

Per altra part, l'arrelament de la democràcia a Espanya necessita una profunda transformació de la nostra vida política, social i econòmica. A aquesta tasca, hi contribuirà Catalunya des de la Generalitat per tal d'assolir una Espanya justa i democràtica.

En acabar aquest acte, li prego que faci present el nostre agraïment a sa majestat el rei, que ha sabut entendre els anhels de Catalunya. Em complau molt d'estendre aquest agraïment a tot el govern que vostè presideix i a vostè mateix en particular.

Barcelona, 24 d'octubre de 1977

